

Motion till riksdagen 2024/25:430

av **Serkan Köse (S)**

Ordning och reda i taxibranschen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en helhetsöversyn av taxibranschen och införa skärpta regler för att säkerställa ordning och reda i taxibranschen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sedan avregleringen av taximarknaden 1990 har taxibranschen i Sverige genomgått betydande förändringar, vilka har lett till en fragmenterad marknad. Dessa förändringar har medfört ökade problem relaterade till arbetslivskriminalitet, skatteundandragande och ojämlika arbetsvillkor för taxiförare. Enligt Skatteverket förloras årligen betydande belopp i skatteintäkter på grund av oreglerad verksamhet i taxibranschen. Det uppskattas att skatteundandragandet inom branschen uppgår till hundratals miljoner kronor per år, vilket direkt påverkar statens intäkter och förtroendet för branschen.

Arbetsvillkoren för taxiförare har också försämrats, särskilt för dem som är anställda av plattformsföretag. Flera rapporter visar att dessa förare ofta saknar grundläggande rättigheter såsom tillgång till sjukförsäkring och pensionsförmåner, vilket ytterligare bidrar till en ojämlik arbetsmarknad. Denna situation har blivit allt mer kritisk med tillväxten av plattformsföretag som opererar i en gråzon där befintliga regler kringgås, vilket resulterar i en osund konkurrenssituation.

Transportstyrelsen och Skatteverket ansvarar idag för tillsynen över taxibranschen, men dessa myndigheter har hittills haft begränsade resurser och befogenheter att effektivt övervaka och reglera verksamheten, särskilt när det gäller plattformsföretag. Trots tidigare försök att införa regleringar har vissa av dessa åtgärder visat sig otillräckliga, vilket kräver en mer omfattande och samordnad översyn av hela branschen. För att motverka de problem som identifierats behöver lagstiftningen ses över och skärpas, särskilt vad gäller att stänga de luckor som möjliggör skatteundandragande och osund konkurrens.

Danmark har hanterat liknande utmaningar genom att införa strikta regler som kräver att alla taxiföretag, inklusive plattformsföretag, följer samma regler som traditionella taxiföretag. Ett viktigt element i den danska modellen är att taxametern startar så snart passageraren sätter sig i bilen, vilket säkerställer att förarna får korrekt betalning för hela resan, inklusive väntetid och eventuella förseningar. Denna åtgärd har minskat incitamenten för att manipulera priset och förbättrat både förarens och kundens trygghet.

För att säkerställa ordning och reda i taxibranschen i Sverige är det nödvändigt att genomföra en omfattande översyn av nuvarande regler för branschen. Detta inkluderar en granskning av befintliga lagar och tillsynsmetoder för att identifiera och täppa till de luckor som oseriösa aktörer utnyttjar för att undvika beskattning och undergräva konkurrensen. Det är nödvändigt att införa skärpta regler för plattformsföretag inom taxibranschen, där alla aktörer på marknaden, oavsett om de är traditionella taxibolag eller plattformsföretag, ska följa samma skatte- och arbetsmarknadsregler.

För att säkerställa rättvis betalning och minska risken för manipulation bör Sverige också införa ett krav på att taxametern startar så snart passageraren sätter sig i bilen. Detta kommer att säkerställa att förare får betalt för hela resan och att kunder debiteras korrekt, vilket stärker förtroendet för taxibranschen.

Slutligen bör tillsynen över taxibranschen skärpas betydligt. Transportstyrelsen och Skatteverket måste tilldelas ökade resurser och befogenheter för att effektivt kunna övervaka branschen och säkerställa att alla aktörer följer reglerna. Detta inkluderar införandet av kraftigare sanktioner mot företag som bryter mot reglerna, vilket kommer att bidra till att bekämpa skatteundandragande och annan olaglig verksamhet inom branschen. Exempel på effektiva sanktioner kan inkludera högre böter, indragning av licenser och ökade kontroller av bokföring och betalningssystem.

Genom att implementera dessa åtgärder kan Sverige uppnå ordning och reda i taxibranschen, där både förare och kunder skyddas och där konkurrensen sker på lika villkor. Danmark har visat vägen för hur en effektiv reglering kan se ut, och Sverige bör dra nytta av dessa erfarenheter för att stärka sin egen taxibransch.

Serkan Köse (S)